

1939 NOV 10

III

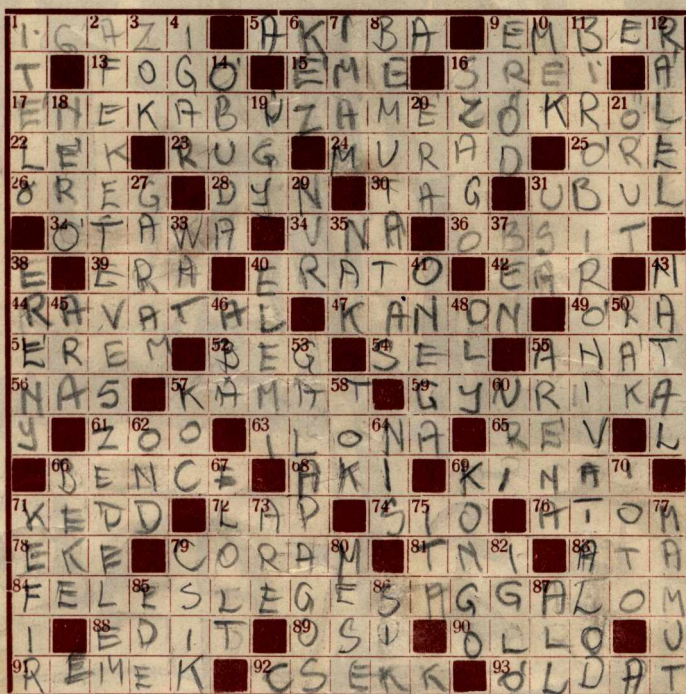
HURSAN

IFJÚ ÉVEK

KERESZTREJTVÉNY.

(10 pont.)

Hursán Pál

Vízszintes sorok: ±. Valódi. 5. Zsidó írástudó, állítólag ő mondta: Nincs új a Nap alatt. 9. Élőlény. 13. ... cska. 15. Ébredő Magyarok Egyesülete. 16. S. R. E. I. 17. ?? 22. Jégen vágják. 23. A footballista. 24. Török szultán. 25. M... , cigány. 26. Idős. 28. Az erő egysége. 30. Rész. 31. Férfinév. 32. Kanadai város (tt = t). 34. Latin számnév. 36. Elbocsátó levél. 39. Korszak. 40. A múzsák egyike. 42. Svájci folyó. 44. Temetés kelléke. 47. Egyházi jog. 49. Időmérő. 51. Kitüntetés. 52. Török hivatalnok. 54. Ford.: lopva néz. 55. Féldrágakő. 56. Ford.: szent-idegen szóval. 57. Haszon. 59. Fiú becenév. 61. Berlini állatkert. 63. Női név. 65. Kikötő hely. 66. A Toldi trilógia alakja. 68. Vonatkozó névmás. 69. Keleti nép. 71. A hét egyik napja. 72. Ujság. 74. Dunántúli csatorna. 76. A legkisebb rész. 78. Gazdasági eszköz. 79. Latin előljáró. 81. Ford.: figyelmeztet. 83. Kisk. Baranyában (ék. h.). 84. ?? 88. Női név. 89. Női becenév. 90. Vágó eszköz. 91. Ilyen írók is vannak. 92. Befizetési lap. 93. Folyadék.

Függőleges sorok: 1. Bíró fajta. 2. ?? 3. Ilyen szó is van. 4. Fejér vm.-i község. 6. Végtag rész. 7. Török előimádkozó. 8. Ismertetés. 9. A kínai fal. 10. Állati hang. 11. ?? 12. Rátalál. 14. Bpest kerülete. 16. Palma-faj. 18. Kegyetlen császár. 19. Kötőszó. 20. Korszak. 21. Két szó: 1. Személynévmás, 2. csúf. 27. Felvidéki folyó. 29. Csak — németül. 31. Egyesült Államok. 33. Angol technikus (tt = t). 35. Tolna vm.-i kisközség. 37. Rag. 38. Kiválóság. 40. Iskola. 41. Északi öböl, tó és város. 43. Délafrikai állam. 45. Menyasszony. 46. Királyi előnév. 48. Női becenév. 50. Vízben él. 53. Teknősbéka szigetek. 55. Küzdőtér. 57. Durva len. 58. Halfajta. 60. Svájci kanton. 62. Zemplén vm.-i kisközség. 64. Szerb város. 66. Híres magyar matematikus. 67. A tüzoltó. 69. Afrikai folyó. 70. Két szó: 1. Zeus szerelme; 2. Balaton (ék. h.). 71. Tatár ital. 73. Angol segédige. 75. Így — idegen szóval. 77. Óskori állat. 79. Egyik vármegye. 80. Aesopus a mestere. 82. Felvidéki város. 85. Férfi név. 86. Geometriai tér. 87. Mind — idegen szóval.

Edzési előnév: legnagyobb pontszám:

28, 23, 26
51, 77

111, 26

IFJÚ ÉVEK

BUDAPEST, 1939. NOVEMBER.

XVIII. ÉVFOLYAM. 3. SZÁM.

KÉT HAZÁM VAN

Turmezei Erzsébet.

Két hazám van,
első és második hazám.
Mindkettőt szeretem.
A másodikat akkor igazán,
ha az elsőből él az életem.
A második a föld
és az első az ég.
A második közel,
az első: nem tudom,
közel, vagy messze még.

A második hazám
virágot ad nekem,
kenyeret ad nekem,
kaszanyéllel és építőkövekkel
miatta kérgezem a tenyerem.
Belémlyesztem az ekém vasát
s terem.
De ha az első nem ragyogna rám,
nem volna más a második hazám,
csak sírverem.
Mert azt mondanám, hogy nem érdemes.
Rigó fütyülne, a pacsirta szállna,
a szép tavasz-világ
zengne, fakadna, bomlana.
Lüktetne fában, kőben és szívekben
az élet dallama,
mégis azt mondanám: nem érdemes.
Ugyan miért,
Ha minden véget ér?
A lomb lehull, tavaszra jó a tél,
Még a bimbóból is halál beszél.
De én nem mondom, hogy nem érdemes
és töröm az ugart,
és mindegy nekem akármeddig tart.
A téli fák csontujjaira is
békésen rámosolygok: majd kihajt.
És a koporsók földbehullatott
magvára áment mondok: majd kihajt.
A sír az egyik part
és túl a másik part.
Itt véget ér,
itt akármeddig tart,
ott végtelen.

Ez a hit jár velem.
Az Isten jár velem.
Húsvéti Isten és húsvéti hit.
Ugart török, vetek, aratok,
s fejem télben, tavaszban csüggedetlen
felemelem.

KÉSZEN A FELELÉSRE

Mindig készek legyetek megfelelni mindenkinek, aki számot kér tőletek...

I. Péter 3:15.

A felelés, akárhogy is forgatjuk a dolgot, mégis csak úgy él a diákszívekben, mint valami ősi átok. Kellemetlen sötét nyűg, mellyel valami rosszakaratú hatalom megnyomorította az egyébként oly szép és kellemes diákéletet. Beülni a padba és tudni, hogy ott lebeg a fejem fölött a felelés damoklessz-kardja, ez valóban kínos, — amikor nem vagyok „készen a felelésre”.

De ismerünk ennél nagyobb kínt is. Készen állok a felelésre. Mindent tudok, mindent értek. Szinte kifúrja az oldalamat a tudományom! És nem kérdez senki... Hiába jelentkezem, hiába duzzasztom magam eleven felkiáltójellé: itt vagyok, kérdezz engem! — Nem kíváncsi rám senki. Másokból csikarják, facsarják a keserves cseppeket, az én szökellő gejrőmen ott hagyják a hallgatás fedelét.

Melyik a nagyobb kín? Üres kútnak, vagy bepecsételt gejrőnek lenni? Nem tudom.

De egyet tudok: készen állni a felelésre — öröm. Jelenti a hátam mögött lévő kemény munkát és az előttem lévő jó lehetőséget. Aki szeretné derűs arccal végigjárni az életet, törekedjék erre az állandó készenlétre. Ennél nem számít, hogy kérdezik, vagy nem kérdezik. Legtöbbször nem is kérdezik. Mert a készenlét kisugárzik. Feleltünk, mielőtt kérdeztek volna...

És jó ezt az állapotot megszoknunk, már a mi kis diák dolgaink közepe, mert ez az egész emberi élet. Csupa felelet, kérdés nélkül. És jaj annak a nemzedéknek, aki nem felelt, mielőtt kérdeztek volna, mert ahol Isten kezd kérdezni, ott az ember ajkán nincs sok felelet... Nézzetek csak utána a Szentírásban! (Máté 22:12; Lukács 12:20; stb.)

Farkasdy Z. VII. o. t. rajza.

Vidám paraszt

Fölötte újjongó pacsirta száll.
Harsog a kövér fű, amit kaszál.
Csupa tűz. Egész nyáron aratott
és mint a gyémánt,
magába szívta teste a napot.

S az ősztűz most a bőrén izzik át
s az izmain, amikkel egy bikát
legyűr. A kedve is ettől lobog:
vigan dalol!
És ettől ég kezében a dolog.

Járt a Doberdón, Kárpátok alatt,
de kiszívott már belőle a nap
vad ösztönt, néplázító rákfenét,
Dalol, kaszál
s nem motoz benne a Hogyan s a Mért.

... De boldog az, kit meggyógyít a nap
s vigan kaszálhat, zengő ég alatt,
kit nem csábít a százesodájú Lét,
de kiélvezi
szűk életének minden jóízét,

s dolgát végezve elindul haza,
várja a kis család s a kis tanya,
lépése büszke, dobbanó, kemény,
s úgy megy az úton,
mint egy eleven, szép hősköltemény!

Bódás János.

Csatak Rózsi tánciskolába megy ✓

Irta: *Laki Tibor.*

1.

Csatak Rózsi tizenöt éves volt és negyedik polgáriba járt. Haja szőke volt és keményszálú, úgy, hogy állandóan borzasan meredt bele a világba; kefe, fésű nem használt neki, még a rászorított sapkát is letolta magáról. Ez az állandó borzasság valami ijedt kifejezést adott arcának. Orra körül néhány szeplő szerénykedett. Keze hosszú volt és csontos, Csatak Rózsi ezért nem tudta, hogy mit csináljon vele. Hol lelógatta, hol keresztbefonta karjait, mégis mindig útjában voltak. Lábai is a szokottnál nagyobb méretűek voltak. Bosszantották is miatta barátnői. Iskolából hazajövet egyik barátnője egyszer megállt egy kirakat előtt, ahol férficipők voltak kitéve és ártatlan arccal kérdezte Csatak Rózsitól:

— Rózsikám, melyiket választod?

Csatak Rózsi csak nyelt egyet és látszólag észre sem vette barátnőinek hangos nevetését.

Egyébként ugyanolyan volt, mint a többi tizenötéves lány: neki is voltak álmái, észrevette már a gimnazista fiúkat és a tükrével is sokat bibelődött.

2.

A kisváros mindkét nembeli ifjúságának körében nagy izgalmat keltett az a hír, hogy Kalács úr megérkezett. Kalács úr olyan volt, mint a költöző madarak. Ő is költözött, csak éppen fordítva csinálta a dolgot: ő tavasszal ment el, mikor az első fecskék jelentek és ősszel jött vissza, mikor a gólyák már messze délvidéken álltak őrt

féllábon. Még abban is hasonlított a madárvilághoz, hogy hosszú, vékony gólyalába volt és apró madárfeje. Fehér haját feketére festette és hatalmas ádámcsutkája volt, mely úgy emelkedett ki sovány, hosszú nyakából, mint egy második orr.

Foglalkozására nézve okl. táncmester volt Kalács úr.

Tehát Kalács úr megérkezett és tiszteletét tette a gimnázium igazgatójánál, a polgári iskola igazgatónőjénél, értesítést küldött a lányos mamáknak, mindenütt szíves támogatást kérve munkájához. Hosszas tárgyalások után meg is kapta az engedélyt egy diákkurzus tartásához.

Erre aztán megindult a lázas készülődés a tudományt osztogató két intézetben. A házi varrónők munkába léptek, a lányok felfrissítették titkos puderkészletüket, a fiúk pedig brillantint vásároltak tüskés hajuk megfékezésére.

3.

Csatakéknál ebédnél került szóba a tánciskola kérdése. Csatakné pergő nyelvvel ecsetelte a táncstudás társadalmi fontosságát. Csatak Rózsi lesütött szemmel hallgatott, szótlanul kanalazta levesét. Közben azonban visszafojtott izgalmával figyelte apja válaszát. Izgalmában észre sem vette, hogy utolsó cseppig megette a köménymagos levest, pedig nem szerette és máskor a felét ott szokta hagyni. Végre Csatak papa is megtörölte levestől nedves bajuszát és kimondta a beleegyező igent.

Csatak mama erre újabb lendületet vett és terjedelmes előadásban ismertette elkövetkező teendőit. Elmondta, hogy milyen anyagból, milyen szabással és melyik varrónőnél fog elkészülni Rózsi ruhája. Apa és leánya hallgatva ettek. Csatak mama elfelejtett ebédelni. Egyszer homlokára csapott és drámai hangon fordult urához:

— Papa, Rózsának új cipő is kell!

Csatak papa némi habozás után beleegyezően bólintott.

4.

Csatakné a gyors cselekvés embere volt, ebéd után hát kézenfogta lányát és megindult vele a városba. A Főutcán a legnagyobb cipőkereskedés előtt álltak meg. A kirakatban páváskodó cipők felett tartottak seregszemlét. Csatak mama sorra vette a cipőket és megjegyzéseket tett rájuk. Csatak Rózsi nem nagyon figyelt szülője szavaira, szíve nagyot dobbant, mert a második polcon meglátta annak a cipőnek a mását, amit Kétyi Kató lábán látott vasárnap. Kétyi Kató a város legszebb lányának számított. Csatak Rózsi tehát döntött magában. Neki csak az a cipő kell. Vagy az, vagy semmi. Ha azt nem kapja meg, akkor tánciskolába sem érdemes járni.

Bementek az üzletbe. A kereskedő udvariisan hordta a cipőket, Rózsi meg egymás után próbálta őket. Volt közöttük olyan, amelyik megnyerte a mama tetszését, ezt félretették. Csatak Rózsi azonban konokul hallgatott és minden újabb pár után csak a fejét rázta. Végre megkérdezte a kereskedő:

— Melyiket gondolja a kisasszony?

Erre felállt Csatak Rózsi, odament a kirakathoz és rámutatott a kiválasztott cipőre:

— Ezt.

A kereskedő készségesen emelte be a cipőt, de aztán aggodalmasan nézett Csatak Rózsi harminckilences lábára, — a cipő ugyanis harmincnyolcas volt.

— Ez nem a legkényelmesebb forma — mondta kitérő udvariassággal.

Csatak Rózsi szeplős arcát halvány pír lepte el és hevesen ragaszkodott a próbához.

A cipőt nagy nehezen felhúzták. Csatak Rózsi hasító fájdalmat érzett lábaiban, de nem adta fel a harcot.

— Nem szorít, kislányom — kérdezte gyanút fogva édesanyja.

— Nem — vágta rá Rózsi.

— Tessék talán felállni és néhány lépést tenni — ajánlotta a kereskedő.

Csatak Rózsi felállt, tett is egy tétova lépést, aztán visszaruskadt gyöngyöző homlokkal a székre.

Csatak mama és a kereskedő kérdően néztek a lányra. Pillanatnyi csönd után elszántan mondta:

— Éppen jó.

5.

Elérkezett az első táncóra napja. Csatak maga lányával a gimnázium felé ment, mert annak tornatermében volt a tánciskola. Csatak Rózsi borzas szőke haját csattok szorították le, szeplői azonban most is láthatók voltak kipurult arcán. Rózsaszín ruha volt rajta. Elöl egy vörös bársony rózsa hivalkodott ruháján, hátul pedig egy hatalmas selyemcsokor élte külön életét. Rózsi merev lábbal és összeszorított ajakkal lépkedett anyja mellett. Minden lépésnél hasító fájdalom nyilallott lábába. A lakk körömcipő vasabroncsként szorította össze ujjait.

— Nem szűk az a cipő neked, Rózsi? — kérdezte Csatak mama lányára nézve.

— Neeem — dadogta Rózsi — csak szokatlan még, mert új.

Igy értek oda az iskolához.

Nagy zsongás fogadta itt őket. A feldíszített tornaterem egyik oldalánál székek sorakoztak, itt ültek a mamák. Előttük álltak csoportokba verődve és kuncogva a lányok. A félenkebbek any-

A fiúk katonás gyorsassággal sorba álltak, a lányoknál azonban annál nagyobb volt a zűrzavar. Zavartan nevetgéltek, lökdösték egymást és mind az első helyre akart állni. A fiúknál ugyanis Mányoki Pityú állt elsőnek. Mányoki Pityú pedig sok lánynak volt titkos ideálja. Ő mondtá múlt évben Március 15-én az ünnepi beszédet és a

Urak, sasszé balra...

juk mellé ültek és onnan néztek ijedt várakozással a terem nyüzsgésébe. Csatak Rózsi is anyja mellé ült és széke alá húzta elkínzott lábait. Nagy önuralmába került, hogy el ne sírja magát.

Ekkor megjelent Kalács úr a színen és választékos szavakkal üdvözölte a vendégeket. Majd rövid előadást tartott illetanból, és felkérte a hölgyeket, hogy a jobb oldalon, az urakat pedig, hogy a bal oldalon álljanak fel egy sorba.

tornavizsgán is ő kapta a legtöbb érmet. Ráadásul még hullámos szőke haja volt, nem csoda, ha törték magukat érte a leányok.

Csatak Rózsi is úgy érezte, hogy Mányoki Pityúnak csak vele szabad táncolni, ő is az élre tört, de Kétyi Kató megelőzte őt. Ez nagyon lehangolta. De aztán Kétyi Kató lábára esett pillantása és egyszeribe kihúzta magát. Átnézett a másik oldalra, hogy ki is lesz a partnere? Nyurga barna fiú állt vele szemben.

— A fülei előre állnak — állapította meg lemondóan. — Sötétkék ruháját is mintha kinőtte volna már...

— Mindenki mutatkozzon be párjának — hangzott fel Kalács úr szava.

Erre megindult a fiúk sora. Félszeg meghajlások következtek. Csatak Rózsi partnere is meghajolt:

— Czikói Gedeon — mondta vékony kappanhangon.

— Gedeon? Hogy lehet valakinek Gedeon a neve? — gondolta magában Csatak Rózsi elkedvetlenül. Most újra érezte a cipő szorítását is.

Aztán megkezdődött a tanítás. Hosszú lépés előre, hosszú lépés hátra.

Csatak Rózsi már szédült a fájdalomtól.

Kalács úr kiállt a középre és ünneplés hangon adta ki újabb utasítását.

— Mindenki a párjával! Urak, sasszé balra, két lépés előre! Hölgyek sasszé jobbra és két lépés hátra! Zene!

Megszólalt az öreg zongora és a párok elindultak. Csatak Rózsi sovány derekát is átfogta Czikói Gedeon és elindultak. A harmadik lépésnél megtörtént a tragédia. Czikói Gedeon rálépett a lábára. Botladozva, teljes súlyával rárehezedett Rózsi lakkcipőjére.

— Pardon, bocsánat — daogta ijedten a fiú.

Csatak Rózsi előtt elsötétült a világ. Arcára vad rémület ült ki, szeméből kibuggyant a könny. Kiszakította magát elképpedt táncosának karjaiból és odabicegett anyjához.

— Jaj, mama, gyere gyorsan!

És húzta maga után megijedt anyját. Az előszobában leroskadt egy székre, lerúgta lábairól cipőit és hangosan zokogni kezdett. Anyja tanácstalanul

állt előtte. Csak nehezen sikerült lecsillapítani lányát. Bent szólt a zene, Csatak Rózsi meg csendesen szipogott.

— Menjünk haza, mama.

— Vedd fel a cipődet!

— Nem, azt nem. Soha többet — mondta sírva.

Végül is a ruhatárosnét küldték el, hogy egy másik cipőt hozzon hazulról Rózsinak.

Kliment Miklós. Pontszámait átvizsgáltam s a tévedést kijavítottam.

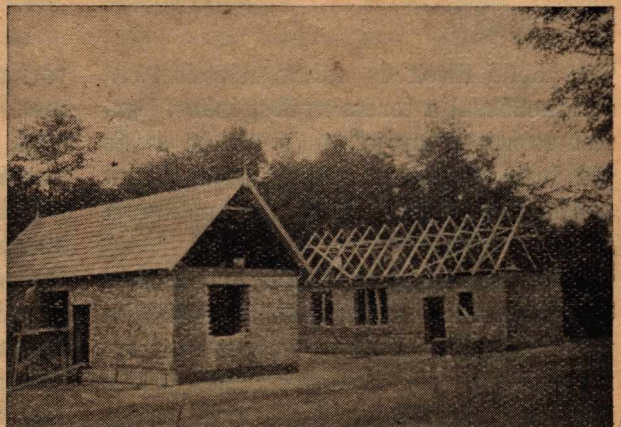
Bánki Zoltán. A fényképet a lap terjedelmének korlátozása miatt kissé nehezen tudom közölni, de később esetleg sor kerülhet rá.

Nem jelezte jövetelét csillag. Leszek rügy. Különösen az első versnek sok a hibája. A kifejezések nem igen illenek bele s a rimek kedvéért meg nem engedhető szavakat használ. A másodikban is ez a hiba. Csak a gondolat jó benne és az utolsó két sor. A rejtvénymegfejtést elfogadtam.

Patay Mihály. A linoleummetszetet valamelyik számba bele fogom szorítani.

Drienyovszky Endre. Az egyiket, amelyik időszerűbb volt, most közlöm. A másikat eltettem későbbre, talán valamelyik szeptemberi számban jön majd.

Óskeresztyén. A rejtvénymegfejtéshez nem kell jelige. Beküldheted a neved alatt is.

A Tessedik Sámuel Népfőiskola épülő háza Nagytarcsán.

„Az én népem nem tudja az Ur ítéletét”

Mi közünk a prófétákhoz?

Pál apostol egyik levelében azt mondja, hogy a keresztyén anyaszentegyház egy épülethez hasonló. Legfontosabb köve ennek az épületnek természetesen maga Krisztus. De hozzá teszi az apostol azt is, hogy ennek az épületnek alapkövei egyúttal „az *apostolok* és a *próféták*” is! Nem is lehet máskép. Hiszen ők azok, akik tanúságot tesznek a Krisztusról! Az apostolok a már megérkezett, itt-járt, látott Krisztusról; a próféták pedig még előbb az eljövendőről. De hogyha a próféták csakugyan a *Krisztusról* jövendöltek, akkor nekünk, *keresztyéneknek* — *közünk van a prófétákhoz!* S ha tavaly az *apostolok* üzenetére figyeltünk (Csel. könyve), akkor magától értetődő, hogy ezidén egy *prófétai* könyvvel kívánunk megismerkedni: *Jeremiáséval*. Ő az, aki szó szerint is megjövendölte az „új-szövetség” elkövetkezését.

Isten és a történelem.

Jeremiás próféta életének, munkájának megismerése egyben nagyon *aktuális* is. Olyan történelmi korbá megyünk vele vissza, melyhez sok tekintetben hasonló a saját korunk. Népek mozdulnak, országok esnek el, világhatalmak támadnak máról holnapra... Őh, milyen szükség volt és van ilyen kavargó zűrzavarban a világos prófétai szó: *Isten áll a népek élete s történelme fölött; minden népet csak egy menthet meg a pusztulástól: ha Istenhez megtér. Júdának is azért kellett megsemmisülnie, mert nem hallgatott erre a prófétai intésre. Még a vándormadarak is tudják a természet törvényeit, a Teremtő rendjét — mondja a próféta keserűen: — elröpülnek és visszatérnek. „De az én népem nem tudja az Ur ítéletét!”* Nem akarja „megbánni az ő gonoszságát” (Jer. 8,7.). Álljon rettentő példaként előttünk is e felfordult világban Júda utolsó korszaka, melybe Jeremiás majd elvezet.

Elő-Ázsia — régen.

Kétésfélezer esztendőt lapozunk visszafelé. Mely *népek* vették körül akkor Júda országát? Előveszünk egy lehetőleg régi kort mutató térképet, melyen rajta van Elő-Ázsia. Az a földrész érdekel bennünket, amely a Földközi-tenger keleti partja, a Fekete-tenger és a Kaspi-tó, azután a Perzsa-öböl, Arábia északi vidéke s a Vörös-tenger északi csúcsán benyúló Sínai-félsziget között terül el. Haladjunk már most *nyugatról keletnek*. Így következnek a népek egymásután: *Egyiptom* (persze csak az északkeleti szöglete határos az említett területtel), azután *Palesztína*, majd *Szíria*, *Asszíria* és *Babilon*.

Egyiptom, Izráel népének közvetlen nyugati szomszédja, Jeremiás idején több, mint három évezredes virágzás után már aláhanyatlóban van. Júdának — mint látni fogjuk — éppen az a tragédiája, hogy ezt nem veszi észre s mindúntalan egyiptomi szövetségre, segítségre akar támaszkodni a nagy keleti ellenfelek: Asszíria és Babilon ellen. *Palesztínának* már csak a déli része van zsidó kézen; ez *Júda országa*. Az északi rész: Izráel országa (Samária, Galilea) és a tőle északkeletre fekvő *Szíria* (fővárosa Damaszkusz) már az asszírok igáját viseli. *Asszíria* ugyanis keletről jöve először Szíriát foglalta el, Kr. e. 732-ben bevévén Damaszkuszt; aztán délebbre nyomulva 722-ben döntötte meg Izráel országát, fogságra hajtva népét. De hát merre volt Asszíria igazi fészke? A Tigris és az Eufrátes folyók közti területnek, Mezopotámiának felső részén;

fővárosa Ninive volt. Tőle délkeletre feküdt; Mezopotámia termékeny déli részében — *Babilon*; fővárosa Babel volt. Amikor Babilon legyőzte Asszíriát, keletről nyugatnak haladva sorra leigázta a népeket. Asszíria elfoglalásával (Kr. e. 605) mindjárt megkapta Szíriát és Izrael országát. De ő még délebbre jutott, s fogságra vitte a kicsiny Júdát is 586-ban. Ezzel meg is szűnt a zsidó nép önálló élete. Nos, ezeknek az utolsó évtizedeknek a történetét fogjuk megismerni.

Júda egyedül.

Saul, Dávid és Salamon királyok után, tudjuk, két országra szakadt a választott nép: az északi *Izraelre* és a déli *Júdára*. Izrael trónján ettől fogva 19 király ült, míg a világhatalomra törő Asszíria Kr. e. 722-ben véget nem vetett önállóságának. Izrael bukásakor Júdában a Dávid törzséből való 12. király, *Akház* uralkodott. Ezt követte *Ezékias*, aki alatt majdnem Asszíria áldozatává lett a megmaradt Júda is. Úgy menekült meg csupán, hogy Asszíria vazallusává lett. Fia, *Manassé*, istentelen uralkodó volt, bevezette a csillagimádást. Egyidőben ő is asszír fogságot látott. Utódja: *Amon*; ezt udvari emberei ölik meg. Végül megérkeztünk ahhoz, aki alatt Jeremiás fellépett: *Jósiáshoz*, a kegyes királyhoz. Ebből a néhány sorból is világos, hogy a magára maradt kicsiny Júdát az Asszír birodalom hatalma örökösen fenyegette, még pedig mind élesebben. De innentől kezdve már a *részletek* is érdekelnek bennünket. Üssük föl a *Királyok második* könyvét.

II. Kir. 22,1—23,33.

A nagy reform.

Jósiás király (640—609) uralma sok jót hoz gyászos évek után. Igazságos uralkodó, felszabadul az asszír nyomás alól is (ekkor kezd t. i. emelkedni az asszír-ellenes új nagy hatalom: Babilon!). Legfontosabb azonban *kultuszi reformja*. A jeruzsálemi templom renoválása alkalmával megtalálnak egy törvény-tekercset (valószínűleg V. Móz. 12—28. fejezeteit tartalmazta). Ennek megismerése megrázó hatással van rá, megszüntet minden belopózott bálványimádást, elrendeli, hogy ezentúl csak a jeruzsálemi templomban szabad istentiszteletet tartani, áldozatot bemutatni. Tehát állami erővel megreformálja a már-már elhanyagolt Jahve-vallást. Ez 621-ben történik. 609-ben szerencsétlenül jár Jósiás: elébe áll a Babilon ellen felvonuló egyiptomi hadnak, s ebben a csatában elesik.

A nép kisebbik fiát, *Joákházt* (más néven Sallumot) emeli a trónra (609), de a győztes fáraó néhány hónapi uralkodás után detronizálja.

Jeremiás munkásságának *első korszaka* erre az időszakra esik. Még a reform előtt 627-ben lép fel szülőhelyén Anatótban; semmi visszhangra nem lel. Ekkor fölmegy Jeruzsálembe, hogy ott hirdesse a veszedelmet. Jósiás reformja egyidőre őt is elcsendesíti. De a kegyes király halála utáni új helyzet újra szót ad szájába.

II. Kir. 23,34—24,16.

Az új ellenség.

Jojákim (608—597), Jósiás idősebbik fia kerül ezután Júda királyi székébe, de a Fáraó jóvoltából; nevét is, mely eredetileg Eljákim volt, egyiptomi kivánságra változtatja meg. Hamar kénytelen azonban gazdát cserélni. Mert közben Újbabilon hatalmas uralkodója, *Nabukodonozor* leveri Egyiptomot (605-ben Karkemis mellett) s most már *Babilon* vazallusává lesz Júda. Jojákim megkísérli ugyan, hogy függetlenítse magát

az új hatalomtól, de balul üt ki: Babilon királya megjelenik Jeruzsálem falai alatt! Jójákim még az ostrom alatt meghal.

Jójákim (más neveken: Jekóniás, Kóniás), a fia, mintegy száz napig tudja csak tartani a várost, aztán megadja magát. *597-ben vagyunk!* A királyt tízezer előkelővel együtt — köztük Ezékiel próféta — Babilonba hurcolják. Ez az ú. n. *első babiloni fogság*.

Ez az idő Jeremiás működésének *második korszaka*: 608—597.

II. Kir. 24,17—25,25.

A vég.

Most már gyorsan közeledik a vég. *Sedekiás* (eredetileg Mattanja a neve) az utolsó királya Júdának (597—586). Jóindulatú, de habozó természetű. Fellázad Babilon ellen. Nabukodonozor többé nem gyakorol kíméletet: beveszi Jeruzsálemet, megvakíttatja a királyt, s fogságra viszi a népet. Ez az ú. n. *második babiloni fogság*. Ezzel Júda országának is vége! Az otthon maradtak fölé állíttat ugyan még egy helytartót, *Gedaliát*, de ezt megölik. A nép egy része Egyiptomba menekül, magával vonszolva az agg prófétát is.

Az 597 utáni évek a próféta működésének *harmadik korszaka*.

Jer. 1,1—19.

Próféta a népek fölött.

Hogyan csöppen bele Jeremiás, a falusi ismeretlen papfi ebbe a viharzó történelmi forgatagba, még pedig mint *a népek prófétája*? Talán egyéni kiválóságai, vagy nagy akarata emelik a magasba? Dehogyan is. Egyszerű áldozópap lett volna belőle, ha a történelem és minden népek Ura bele nem nyúl a sorsába. „*Szólott az Úr!*” Ez Jeremiás prófétaságának kezdete. Ez teszi őt prófétává: Isten szájává. Ezzel kezdődik könyve is. Hogy mi volt vele azelőtt? Lényegtelen, említésre se méltó. Fontos, amit *Isten* tett vele; bekövetkezett, amit Isten még születése előtt elhatározott: kiválasztotta, megszentelte, prófétává rendelte, igéjét adta szájába! Pedig alig lehetett több 25 évesnél. *Isten tette őt a népek fölél!* Feladata rettenetes: *ítéletet* kell hirdetnie!

A remegő prófétát Isten *két látomással* erősíti. 1. Amint a *mandulafa* tavasszal kihajt s el nem késik, — úgy be fog teljesedni teljes bizonyossággal Isten igéje is, amit Jeremiásnak hirdetnie kell. 2. És amint a fazékból kifutó *forróvíz* maga körül mindent tönkre tesz, — úgy pusztítja el Isten észak felől küldött ellensége által az ő népét, mely bálványimadásba süllyedt vissza. Milyen nehéz lehetett a prófétának ítéletet hirdetni, amikor még ellenség nem volt a láthatáron; meg se tudja nevezni a veszedelmet hozó népet, csak annyit tud felőle, hogy *észak felől jó!* De prédikál, mert „*vasoszloppá és ércbástyává*” tette őt az Úr. S *kezdődik* a prófétaság. S. L.

Bibliai kérdések.

Ezidén is felteszünk havonta öt kérdést, a tárgyalt anyaggal kapcsolatosakat. Évvégén *könyvjutalomban* lesz részük a legjobb felelőknek. Tapasztalat szerint csak az nyerhet, aki *minden* hónapban pályázik! Munkára fel!

November havi kérdéseink:

1. Hol írja Pál apostol azt, hogy az egyház „*az apostoloknak és a prófétáknak alapkövének*” építettett fel?
2. Mit mond Péter második levele „*a prófétai beszédről?*”
3. Melyik az a próféta, aki — Jeremiással ellentétben — *örömmel és tüstént vállalkozik* a prófétai küldetésre?
4. Melyek *Izrael országának* íróprófétái és melyek *Júda országának* íróprófétái, a fogságbevételig?
5. Hol hallunk arról, hogy *Jézust* az emberek *Jeremiás* prófétának vélték? Beküldési határidő: november 25.-e.

PARASZTSORS VAGY PARASZTHIVATÁS?

Jelszó ma hazánkban: erős Magyarország csak erős parasztságon épül fel. Mit ér azonban a jelszó, ha nincs mögötte cselekedet. De talán nem szabad így általánosítani. Hiszen vannak intézkedések, szervezetek, parasztságért működő intézmények. Ilyenek a szakiskolák, hitelszövetkezetek, fogyasztási és értékesítési szövetkezetek, gazdamoratorium és még egy pár áldásos cselekedet. Csepp ez a tengerbe. Olyan ez, mint a lázas betegnek a hideg vizes borogatás, lenyomja a lázt, de betegség megszűnéséhez operáló kés kell.

Minden áldásos intézkedés ellenére hihetlen a testi és lelki nyomor a parasztság között. Vannak községek, ahol borzasztó szegénység van. Vannak községek, ahol van gazdagság, de lelki sötétség és erkölcstelenség uralkodik. Vannak megint helyek, ahol féktelen az elégedetlenség. Nagyszámmal vannak pedig helyek, ahol a mindent megölő közöny és önzés az úr. Gazdaságilag előnyös helyeken hol az uraskodás az átok, hol pedig a kíméletlen osztályharc. Mindezekhez járul még az általános meg-nemértés, úr és paraszt között fennálló örök ellentét, a lebecsülés és nagyrészt megvetés. Ha mindezeket számításba vesszük, amint kell is, akkor világos, hogy mindezt egyszerű intézkedések meg nem szüntethetik.

Ezzel a pár odavetett mondattal csak azt akartam megmutatni, hogy a bajok sokkal mélyebben vannak. A bajok okát a *parasztsorsban* kell keresnünk.

Parasztsors! Ez az az ok, amiért menekülnek a földtől. Inkább vállalják az örökös szolgaságot, valamilyen hivatalban, mint a lenézést és a kíméletlen küzdelmet a földdel. A városi kultúrával együtt megnövekedtek az igények, de ezeknek teljesítéséhez nincs meg a lehetőség. Ezért olyan teret keresnek, ahol legalább részben kielégíthetik kívánalmaikat. A parasztkérdés már régen napi kérdés. Maga a parasztság is nap, mint nap foglalkozott

vele. Új és új lelkesedéssel fogott meg egy-egy jelszót. Sokan azonban elvesztették már türelmüket és minden ígéretés ellenére boldogan hagyják ott földjüket.

A sorsot azért érzi nehéznek és vígasztalannak, mert nincs meg az öntudata és életének célja. Mindig nehezebb olyan munkát végezni, melynek nem látjuk értelmét. Azokban az országokban, ahol tudják, hogy van parasztkultúra, ott van öntudatuk is. Egy-ségbe tömörül, képezi magát, céljaiért harcol, megértésre talál. Becsületet szerez, mert a magát is megbecsüli.

Ezért a sorsért, ezért a lelkiületért van szükség parasztnyelvő intézetekre, vagy közhasználati néven: *népfőiskolákra*. A parasztnyelvő intézeteknek célja, öntudatosá tenni, ráébreszteni a parasztot, mi az érték az életben. Főadata a célt megjelölni, hogy ne *sorsot* hordozzon, hanem *hivatást* lásson maga előtt. Természetes, hogy a lelkiületet semmiféle idealista alapon megváltoztatni nem lehet. Ezt egyedül Krisztus tudja megváltoztatni. Népfőiskola Krisztus nélkül elképzelhetetlen. A Megváltó Úr az, aki a reményt vesztett, földjét elhagyó, lejtőn lefelé guruló magyar parasztnak új életet adhat. Népfőiskolának tehát egyetlen célja lehet csupán: *parasztsors* helyett Krisztusban újja született embernek *paraszt hivatása*.

Eddig egyetlen ilyen intézet van Magyarországon, és az is az evangélikus egyházunkban. Ez a *Tessedik Sámuel Evangélikus Ifjúsági Intézet*. Bár lenne száz meg száz és nem csak az evangélikusoknak, mivel nem akarjuk kisajátítani ezt a gondolatot. Hiszen ez az intézet is, amilyen nagy jelentőségű célokért küzd, olyan szerény és kicsiny kezdet. Az első próba esztendő kiállotta. Tíz paraszt ifjú vett részt a nagytarcsai népfőiskola első öt hónapig tartó tanfolyamán. Akkoriban még csak két kis házacská állott rendelkezésre.. Ma már azonban három ház áll: nem paloták ugyan, hanem egyszerű parasztházak, egész-

ségesen, olcsón, paraszti igényeknek és az ősi parasztkultúrának figyelembe vételével megépítve.

A fiúk maguk tartják fenn a rendet. Heti munkabeosztás van. A *gazda* felügyel az intézet rendjére és síma menetére. A *számadó* a gazdasági ügyek vezetője, ő vezeti a pénztárkönyvet, ő rendeli meg az ebédre szükséges dolgokat, melyeket a *kisbíró*, mint küldönc (az egyedüli, aki a népfőiskola területét elhagyhatja) hoz el a boltból. A *naposok* a közös teremnek és konyhának a rendbentartásáról gondoskodnak, a *fűtők és takarítók* a lakószobák takarítását látják el és gondoskodnak, hogy a szobákban mindig meleg legyen. Van ezenkívül még *mosdótakarító* és *udvarrendbentartó* is, úgy hogy mindegyik fiúnak meg van a maga munkája, amelybe belegyakorolja magát és megtanulhatja a különféle munkákban való szolgálatot. De legfontosabb, hogy ezek által a szolgálatok által megtanulják a közösségi életet. Nincs rangkülönbség, mert aki az egyik héten gazda, a másikon lehet napos és megfordítva. Egymásnak szolgálai vagyunk Krisztus szeretetében.

Szinte példátlan az a szeretet, amellyel a népfőiskola tanárai munkájukat végzik. Pedig a legvagyonosabb is közöttük szerényfizetésű tanár, legtöbbjük pedig fizetésnélküli vagy kezdő fizetésű fiatalember. Ezt a munkájukat még is teljesen önzetlenül, díjazás nélkül látják el. Télen sokszor esőben, sárban, vagy fagyban 4–5 kilométert gyalogoltak, hogy eljussanak hozzánk. S mindezt vállalják, csak hogy a parasztfiúságnak szolgálhassanak; nem kívánnak érte elismerést, hisz öröm nekik, ha a fiúk fejlődését és előrehaladását látják.

Ez az intézet teljesen adakozásból épült fel, evangélikus híveknek filéireiből és egyes lelkek önkéntes munkájából, hogy a parasztsors helyett Krisztusban újjá született ember hivatásában élhessen a magyar parasztember. Az evangélikus ember előtt mindig ott áll ez a kérdés: mit akarsz felebarátodnak, parasztsorsot, vagy paraszthivatást?!

Ez a kérdés ott áll az olvasó előtt is. Mit is tehet az evangélikus középsikolai ifjú-

ság a parasztságért? Nem kell messzire mennünk, ott van a példa előttünk: a debreceni ifjúság munkája. A lemondott vacsorák, tízóraik árából az első telepeseket sikerült elhelyezni kiháló magyar falvakban. Nekünk evangélikusoknak példa ez, azonban történelmünk többet követel tőlünk. Nekünk nem csak élethelehetőséget kell teremteni számukra, hanem elsősorban a lelki alapot kell megadni, hogy a lehetőségeket fel tudják használni. Erre történeti elhivatásunk van. Egy *Tessedik*, *Berzsenyi* stb. nagy evangélikusaink erre adtak példát. A budapesti, aszódi, bonyhádi ifjúság meglátta ezt a hivatást és adományaival segítette intézetünket.

Diák Testvérem! Számodra csak egy feladat van most már. Ujságodon keresztül egy egységes mozgalmat indítani a magyar parasztfiúságért. Ha az evangélikus középiskolás diákság mindegyik tagja egy évben csak egy pengőt adna, akkor nevük alatt egy népfőiskolai házat tudnánk felépíteni. A következő esztendőben pedig, ezzel az egy pengővel egy egész, harminc ifjút foglalkoztató intézetet tudnánk fenntartani. Érdemes ezen elgondolkozni. Nem nagy erővel nagy dolgot létrehozni. De áldozat kell, azért figyelmeztessetek is egymást: mit tettél a magyar parasztfiúságért! A parasztfiú is testvéred? Áldoztál-e a parasztfiú nevelésért?! Építet-e az országot filléreiddel?!

Van azonban más feladata is a diáknak, mint az adakozás. Sokan közületek vidéki gimnáziumokba járva érintkeznek azokkal a parasztfiúkkal, akik tehetségük és vagyoni állapotuk folytán beiratkozhattak felsőbb iskolákba. Itt látom a legelső feladatát a diáknak. Fogadja azt, mint testvérét és ne mint egy „alacsonyabb” osztálynak tagját. Ne felejtsetek, az első osztályú parasztyereknek örökre a lelkébe vésődik, ha testvéríetlenül bántok vele. Evangélikus középiskolásainkból lesznek nagyrészt a falunak a vezetői. Éppen ezért nem hiábavaló, ha már most foglalkoznak parasztságunk kérdéseivel. Rendezzünk ezért munkatáborokat, különösen evangélikus szórványhelyeinken. Tenni való volna sok, kérdés azonban, van-e az evangélikus ifjúságnak szolgálatra készség? Szolgálni a magyar parasztságért.

Sz. Gy.

Mák Pista VII. oszt. tanuló előadásai az iskoláról

Édes Öcsém!

Múltkori előadásomban a délelőtti iskolai munkáról szoltam egy keveset. Sajnos, az is elengedhetetlen kelléke az iskolának, ha nem is a fontosabb. A továbbiakban a délutánok hasznos eltöltéséről lesz szó.

Régi feljegyzésekből, meg élő szemtanúk előadásából megállapítottam, hogy valamikor délután is latin meg egyéb órák voltak az iskolákban. A felsőbb hatóságok azonban rájöttek, hogy a délutánt fontosabb dolgokra kell tartalékolni s így ezeket a melléktárgyakat mind délelőttre zsúfolták össze. A délután felszabadult a komoly studiumok (tanulmányok) számára. A lelkiismeretes tanuló tehát az iskolát, vagy annak kiegészítő részeit, udvarát, környékét, játszóterét délután is rendszeresen és pontosan látogatja. A rendszeres azt jelenti, hogy mindennap, még betegség esetén is, a pontosság pedig abban áll, hogy ebéd-től vacsoráig. Teszi pedig ezt nem azért, mintha parancsolnák, hanem kötelességtudásból és ambícióból. T. i. az itteni mulasztást nem kell szülői aláírással igazolni. Tehát, ha pontosan ott vagyunk, az nem az igazolás kényelmetlenségeitől való félelem miatt történik, hanem önzetlen tudománysohajból.

Délután az ifjúság nem osztályok szerint különül el, hanem tanulmányi szakok szerint. Vannak futballisták, kézilabdázók, futók, gombozók, stb. A délutáni tanulmányok so-

rán mindig szemetek előtt lebegjen a bölcs latin mondás: *Mens sana in corpore sano*, azaz *Csak ép testben lehet ép lélek*. Nagyon kell hát vigyázni a testi épségre. A másokéra is némileg, de különösen a magunkéra. Az ökölvívásnál pl. nagyon ügyeljünk arra, hogy csak gyengébbekkel játszunk, mert az ellenfélnek joga van visszaütni is és ha elég ügyetlen, el is találhatja az embert. A futballnál arra vigyázzatok, hogy elsősorban a labdát vegyétek célba és csak másodsorban, azaz végső szükségben az ellenfél térdét. A súlydobásban a távolság a fontos, nem az, hogy élő és mozgó célpontot találjatok el. Ezt a tömött gummilabdával kell gyakorolni. Egy-két hét után már megszokjátok majd a délutáni foglalkozást is. Észreveszitek, hogy nem olyan kellemetlen, mint a délelőtti.

Vannak ugyan olyanok is, kik a délutánokat más módon szokták eltölteni. Önképzőkörrel, sakkozással, esetleg tanulással. De ilyenek kevesen vannak s nem is érdemes róluk beszélni. Ezek a foglalkozások nem edzik a testet s így a léleknek is ártalmára vannak. Ti ne tegyétek, legfeljebb év végén, tavasszal, mikor már a jó levegő némileg ellensúlyozhatja a veszedelmet. De akkor se műveljétek sok ideig!

Gyorsírással jegyezte:

Rák Bandi.

Diáklánytípusok.

A táncművésznő.

A főváros közoktatásügyi ügyosztálya a beérkezett adatok alapján összeállította az új iskolai év beiratkozásainak az eredményét. Összesen 105.440 tanuló iratkozott be a tavalyi 104.523 beiratkozással szemben. Az elemi iskolákba beiratkozott 43.024 (45.694), a polgári fiúiskolákba 10.208 (9876), a polgári leányiskolákba 10.612 (10.307), a gimnáziumokba 2665 (2868), a felsőkereskedelmi iskolákba 4300 (4176), a felsőbb zeneiskolákba 295 (303).

Az elmúlt iskolai évben Budapesten érettségi vizsgálatot tett összesen 1787 fiú és 943 leány. Hittudományi szakra 66 fiú és 3 leány, jogtudományra 248 fiú és 7 leány, orvostudományra 125 fiú és 60 leány, a bölcsészettudományra 73 fiú és 129 leány, a műegyetemen a mérnöki szakra 295 fiú és 22 leány, a közgazdasági 63 fiú és 21 leány, az erdészetre 3 fiú, a bányászatira 5 fiú, az állatorvosi 19 fiú és 3 leány, a gazdasáztira 44 fiú és 16 leány, ipari és kereskedelmi szakra 298 fiú és 171 leány öhajtott beiratkozni. Tanulmányait nem kívánta folytatni, hanem a hivatalnoki pályán igyekszik elhelyezkedni 226 fiú és 133 leány, művészi és írói pályát választott 46 fiú és 47 leány, katonai pályára öhajtott lépni 142 fiú.

A Kaukázus egyik vidékén kékszínű kenyeret sütnék. Lisztje egy gyomnövény magjából készül és a feldolgozás folyamán megkékül. A kaukázusiak nagyon szeretik és — mondják — idegenek is ízletesnek találták.

A világ leggazdagabb rádiumbányája Kanadában van. Afrikában, a Kongó-folyam mellékén azonban olyan gazdag bányákra bukkantak, amelyek a kanadaiakat is felülmúlják.

Az emberiség halálos ellenségei a rovarok. Indiában csupán 1921-ben 1.600.000 ember vesztette el az életét. A Panama-csatorna építésekor nyolc év alatt moszkító-csipés következtében 22.000 munkás halt meg.

A tengeri halak leggyorsabbika a lazac. Ez a hal óránként 40 kilométer sebességgel tud úszni és ezt a sebességet több óra hosszat tudja anélkül, hogy elfáradna. Az édesvizi halak közt sebesség tekintetében a csuka áll az első helyen, a lazacok mögött azonban messze elmarad, mert óránkénti sebessége mindössze 16 kilométer.

A világ legerdekesebb könyvtára a poroszországi Cassel városában van. A gyűjtemény igen régi. 500 kötetből áll és valamennyi kötet fából van. A könyvek kötése fatábla és a lapok falemezből készültek. Mindegyik kötet másféle fából van és azoknak a fáknak a történetét tárgyalja, amelyekből a gyűjteményt csinálták.

A világ legrégebb orvosai mai ismereteink szerint az egyiptomi I-em-Hetep volt, aki Krisztus előtt 4500 évvel élt. Sírja Memphis közelében Sakkhara falu mellett volt.

A világ leghosszabb távcsöve a német treptowi csillagvizsgálóban van. A 21 méteres távcső 6000-szeres nagyítású és villamos motor segítségével forgatják. A csillagvizsgálónak 2500 kötetből álló szakkönyvtára van, amelyet gazdag csillagászati múzeum egészít ki. A treptowi csillagvizsgálót 1896-ban alapította a tudós Archenhold.

Világváros lakossága egy teremben volna elhelyezhető, amennyiben mai eszközeinkkel már építhetnénk egy 1500 méter átmérőjű köralakú csarnokot. A menyezetet csak az épületen kívül, helyesebben az épület felett tartaná lánchídszerű szerkezet, belül azonban teljesen szabadon borulna a roppant terem fölé. Ez a helyiség, a maga 176.6 hektárnyi szabad területével kétségtelenül a világ leghatalmasabb zárt terme lenne. Területének négyzetméterére három főt számítva, kb. 5.3 millió embernek nyújtana férőhelyet; többnek, mint Berlin egész lakossága.

P. F.

Őszi elmúlás ✓

Keresztülmentem a ligeten s megálltam egy gesztenyefa közelében. Amikor nyár elején erre jártam, a fa koronáján széles selyemzöld levelek pompáztak s gallyain hamvasbarna rügyek fakadoztak. A fa sudár törzsén villogószemű, pirosarcú, pájkos gyermek kapaszkodott felfelé.

A gesztenyefa mai képe siralmas, elszomorító. Törzse megfakult, elszintelenedett s fonnyadt gallyain elsárgult, összezsugorodott levelek fityegnek. A törzsnek támaszkodó padon fáradt, megtört öregember ül, aszott kezében remeg a sétabot. Fénytelen, kiégett szemeit félig elfödik az erőtlen szempillák. A fáról zörgő falevelek hullanak roskatag vállára s ő ezt talán észre sem veszi. Ül hangtalanul, mozdulatlanul tovább a padon...

Gondolatokba mélyedve álltam a fa mellett. Összehasonlítottam magamban a fent leírt képet s fájó, borongó érzés lett úrrá rajtam. Ó, hát mindennek, ami szép, fiatal, kedves, el kell pusztulnia, semmivé kell válnia?!...

S ekkor egyszerre megszólalt bennem egy belső hang: „Igen, mert a születés és a pusztulás a Mindenható parancsára, rendelésére megy végbe s az Ő magasztos céljainak elérésére szolgál. Mi, gyarló gyermekei pedig ne bolygassuk az az Ő dolgait, mert az Ő útjai kifürkészhetetlenek és szentek.”

Feltekintettem az égre s megkönnyebülten folytattam utamat a zörgő falevek között.

Drienyovszky Endre
gimn. VII. o. t. Bcsaba

Ősszel ✓

*Már hullanak az őszi levelek,
Már elhervadva elsuhant a nyár
S már előre jelenti a telet
Dértől csillogva a csupasz határ.*

*Csak az imént tűntek el messzire
Az „Isten áldjont” intő madarak
Egyet mégis itt marasztalt szíve:
A szürketolhu veréb ittmaradt.*

*Ősz van már újra. E nyárral is hány
Ábránd, vágyálom, óhaj elrohant...
Mennyi öreg és fiú, kisleány
Álmodna ismét nyári álmokat?!...*

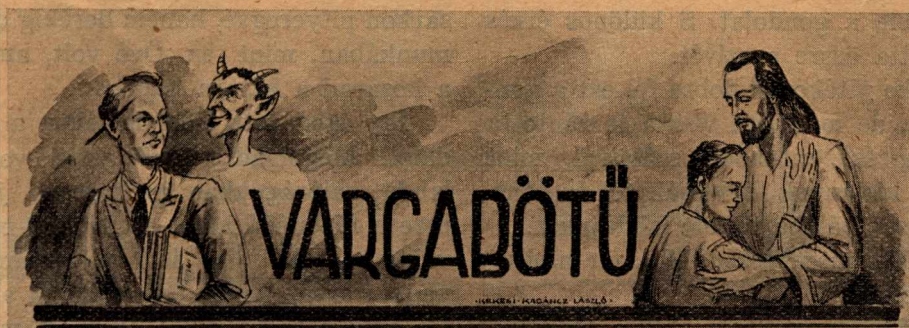
*Olyan lehangelő ez őszi kép...
Viharelőtti szélszend ez talán,
És félhetünk, hogy majd a tél kilép
S végig ront síkon, hegyen és tanyán*

*De minden vihar egyszer végetér:
Az őszre, télre tavasz jön megint...
S amint halad az évek szekere
Az ifjú boldog jövőről beszél
Mig az öreg lemondóan legyint...*

Lakos György
VIII. o. t. Bcsaba

Finnország (finnül: Suomi) 1809-től kezdve 1917-ig orosz uralom alatt állott. 1918-ban a németek segítségével levertek a kommunista felkelést és monarchiává nyilvánították magukat. 1919-ben köztársasággá alakult át. Az ország területe 382.800 négyzetkilométer, lakossága pedig 3.85 millió 98%-ban evangélikus a lakosság.

Regény.

(Harmadik közlemény)

Irta: Farkas Zoltán.

Aztán befordultak az igazgató villájának kapuján, hátramentek a konyha-bejárathoz. Ott letette a kosarat a küszöbre, megnyomta a csengő gombját, megveregette Béla arcát s rámosolygott:

— Csak bátran. Lefelé megy, de felfelé visz. — És eltűnt a ház sarkánál.

Béla úgy bámult utána, mintha Lótné lenne sóbálvánnyá merevedés után. A szakácsné alig bírta életre ráncigálni:

— Gyűjjön már be, hova a csudába bámul?

De Béla csak olyan volt aztán is, mint a holdkóros.

— Na gyönyörű mennybelátót küldtek ide megint, — csapta be utána mérgesen az ajtót a szakácsné. S nem is tudta mennyire igazat mond. Mintha valami csodálatos másik világba látott volna bele, úgy fénylett Béla arca, amikor hátán az üres kosárral visszafelé ballagott. Már nem sírt. Nem akart elfutni. Visszament. Délben is. Másnap is. Mindig. Mert rátalált az útra, amelyik felfelé visz, ha lefelé megy is...

III.

Ki lehetett az az Ismeretlen, aki Béla helyett becipelte Behringékhez a kosarat?

Béla napokig, hetekig törte ezen a fejét.

Legelőbb valamelyik papra gyanakodott. De evangélikus lelkész nem volt a telepen. A reformátust meg ismerte. „Magasröptű” prédikációi úgy húztak el a gyülekezet feje felett pár ezer méteres magasságban, hogy még csak az árnyékuk se vetődhetett a hívek hétköznapijaira. Attól biztosan nem telt volna ki olyan hatalmas „gyakorlati ígehirdetés”, amelyet Béla élt át az ismeretlennel.

Próbált körülnézni katolikus papok között is. De ott se találta meg azt a végtelen jóságú arcot, azt a természetes egyszerűséggel és könnyedséggel lehajló derekat, amely szívébe rögződött az Idegenről.

Nézegette aztán a templomok és misék úri népeit. is. Igen kevés volt köztük a férfi, de az is vagy tokás-pocakos polgári jólétének gögjét, vagy vércse-fanatizmusát hordozta meg az oltár körül. Az a Krisztus-arcú, Jézus-beszédű segítő szeretet, akit Béla keersett, nem volt ott egyik fekete kabát, egyik kemény kalap alatt sem.

Végül is abbahagyta a kutatást.

— Tán maga Jézus volt — merült

fel benne a gondolat. S különös érzés szorította össze a szívét.

Lelke játékosan dobta fel ezt a gondolatot, de mindjárt vissza is rántotta a hideg ész ráfonódó szálaival, mint ahogy kislányok dobálják fel és rántják vissza hálóba rakott labdájukat.

— Eh, mesebeszéd. Ma már nincsenek csodák.

— De oly különös volt a lénye...

— Azért még lehetett ember is.

— És hátára vette a kosarat, holott oly csodálatos finomság és előkelőség áradt belőle...

— No és gróf Széchenyi István? Az se szégyelt csomagot cipelni. — ugrott elő agyában a nemrég olvasott Pesti Hirlap-féle „történelmi miniatűr”. — Ebből még nem kell legendát gyártani!

— De azok a szavak!... Mélyebbről kondultak, mint a „vox humana” legmélyebb hangjai s magasabbra vittek, mint a Hegyi Beszéd!

— Csak neked talán, mert a „vox humanát”, a világirodalmat még nem is ismered, a Hegyi Beszéd csúcsaira meg soha sem kapaszkodtál fel. Egyszerűen valami jobb költőt, Rabindranath Tagore-t vagy hasonlót citálhatott.

— És a szeretet? Melegebben sugárzott, mint a májusi napfény. Egyszerre felszárította minden könnyemet. Le egész a szívemig.

— Mindenesetre ritka tünet. De azért még akad szeretet ebben a világban is. Hogy ne menj tovább édesanyádnál...

— De abban a szeretetben újjáteremtő erő volt! Más világ nyílt meg előttem... Új emberré tett!

— Akkor meg az a dolgod, hogy méltó légy hozzá! Ha egyszer megint összekerülnétek, ne találjon újra ott a

sarkon pityeregve, hanem derékig olyan munkában, mint az Övé volt, amikor a kosarad a hátára kapta...

Így labdázott Béla lelkében a gondolat. Megolvadt, hívó szíve volt a labda, valóságokban gyökeredző, józan esze a ráfonódó háló. A „labda” repült volna s talán meg sem áll valami új páduai szent Antal féle víziónál alább. De erősen fogta a XX. század, meg a józan evangélikus nevelés. A „labdaháló” sincs hiába. Ha nem repül a labda biztos kézből biztos kézbe”, akkor nagyon kell a háló. Ki tudja, hol állna meg egy ilyen meglódított szív. Micsoda csalódás kátyujában, micsoda csalás szemetjén?

Ahová azonban Bélát szorította a „háló”: követni a példát, megindulni a cselekvő szeretet új világában, az a leg-egészségesebb út volt a misztériumok felé is. A felforrósodott szív lávája medret, pályát kap ezzel, melyben a tüzes érzés tetté jegecesedhet, míg a fantázia mérges gázai elpárologhatnak s csak tiszta fehér gőzökből marad a mélyben lassan gyülemlő lököerő, amely egyszer majd úgy meglódítja a „labdát”, hogy lehullik róla minden „háló” és szárnyalva, boldogan röpül majd abba a Biztos Kézbe, amely sebhelyes tenyerével már régen és készen várja...

Béla tehát beleállt a mindennapi élet küzdelmeibe két lábbal, két kézzel. Itt egyre jobban fakultak a „csoda” szivárványszínei, kilobbant ereiben az a mindent rózsaszínné varázsoló láz. De következményeiben testébe-lelkébe ivódva, vérébe szívódva élt tovább a „csoda”. Egyik ilyen következménye volt, hogy előkaparta konfirmációs ajándékát, a kis fekete Ujtestámentumot, amelyet azóta se fogott meg újra, hogy az oltár előtt markába nyomták.

(Folyt. köv.)

BETŰREJTVÉNYEK.

(Egyenkint 2 pont.)

Sipka

Kossuth Tivadar

Sipka

tengerész

Réthy Béla

Hangszer **AAV**

Adria **ELME**

Balaton

Kliment Z. Miklós

kötszer

Kossuth Tivadar

Nem jobb A $\frac{t}{o}$

k **XXXXX**

Vargapalánka

Czinkotszky István

ötös

Szórady István

erőd $\frac{p}{nk}$ A

VÖS VÖS VÖS VÖS VÖS

*RIGA
OSLO
MADRID
ANGORA*

SZÓTAGREJTVÉNY.

Kossuth Tivadar

An-ga-go-lo-mad-os-ra-ri-rid

3. pont

**A pályázati határidő nov. 15-e!
Ne feledjétek el!**

Pályázat. Október hó 31-ig a következő

A fenti szótagokból négy főváros neve állítható össze, ezeknek kezdőbetűi a megfelelő sorrendben egy ötödik főváros nevét adják.

jeligéjű pályázatok érkeztek meg: Nagymagyarország, Ego, Calidja, Sz. J. (Pápa), Szenvedély, Yrék, Magyar diák, Orgona, Hajnalhasadás (Versek), Mindent vissza, Öskeresztyén, Kecskébéka, Vadgalamb, Hazafias Ifjúság, A haza minden előtt, Pusztai riadó, Hüllázmó Balaton tetején, (Elbeszélések és útleírások), A magyar ifjúság visszaszerzi Erdélyt, Voluntas, Magyar leány, Hamar megsegít az Úr, Fehér galamb, Virrad már, Discipula, Felvidéki arcok, tájak (Rajzok).

Sándor Judit

AAAADNY	= íráshoz kell.
NIKKLM	= formál.
MNOOO	= ülőhelyem.
ORRR	= szentkép. (g. k.).
RRS	= versben van.
ST	= vissza: állóvíz.
T	= mássalhangzó.

*PAPIROS
ALAKIT
P. ADOM
IKON
RIM
OT*

KERESZTREJTVÉNY.

K I N A I B I R O D A L O M
E R E D N E ■ A M O R A Z A
L A K A T ■ R M ■ K A P O R
E V E T ■ P I Z A ■ B Á R Ó
T A M ■ R A K E T Á ■ T A S
I D ■ K Á P O S Z T A ■ I V
K I U S I U ■ Z Á F P O ■ A
Á ■ M A R N A ■ T O R K A S
R Z ■ L A P P A N G Ó ■ R Á
P A D ■ T R A K T O ■ K Á R
Á L O M ■ O K A I ■ B A C H
T Á B O R ■ Ó S ■ M A N H E
O R O N T E S ■ K A R T E L
K É Z D I V Á S Á R H E L Y

Betűrejtvények:

1. Zsengék.
2. Szerencse.
3. Villamos.
4. Ingaóra.

Számrejtvény.

1—46: A költészet fája életem, Minden
versem egy levélke rajt.

Pontversenyünk állása. Albrecht Győző 47,
Algöver Mihály 49, Andreics Etus 28, Bánki
Zoltán 43, Bánnyai László 23, Becskő Zsu-
zsanna 25, Boros János 38, Bruckner József
48, Czinkotszky István 49, Farkasfalvi Mauch
Imre 23, Gálik József 48, Gedőváry Lilike 30,
Gubucz István 23, Gulyás Mihály 48, Gyimóthy
Margit 10, Györe János 48, Habersack Oszkár
23, Hibbey Csaba 49, Jankó Miklós 18, Jekisa
Ervin 16, Karácsony Gyula 41, Kilczér Gyula
51, Kliment Z. Miklós 51, Kossuth Tivadar 51,
Kozma Márta 51, Lakos György 51, Ledrényi
András 10, Máczay Lajos 51, Nagy Sándor 23,

Odorfer Magda 51, Pataki Lenke 48, Réthy
Béla 48, Réti Ernő 49, Sándor Judit 48,
Schmidt Gusztáv 41, Steiner Iván 42, Szohor
Miklós 51, Szokolay Pál 25, Szórády István 51,
Terray László 51, Träger Herbert 18, Unger
László 46, Wagner Ibolya 37, Valent Béla 46,
Zahorán Judit 25, Zeisler György 46, Zor-
kóczy Gábor 48.

26

Múlt számunk rejtvényeinek megfejtésé-
ért könyvjutalmat nyert: Kossuth Tivadar,
Békéscsaba, Degré-utca 24 és Réti Ernő,
Dombóvár, Máv. épület I.

BUDAPEST, 1939. NOVEMBER.

XVIII. ÉVFOLYAM. 3. SZÁM.

IFJÚ ÉVEK. Ifjúsági folyóirat.

Alapította **Algöver Andor.**

Főszerkesztő: **Dr. Bánkúti Dezső.** Felelős szerkesztő és kiadó: **Dr. Rempert Elek.**
Szerkesztő bizottság: **Dr. H. Gaudy László,** Bpest, **Dr. Keken András,** Hódmezővásárhely,
Raskó Kálmán, Szarvas, **Dr. Ruhmann Jenő,** Sopron, **Weiszer Gyula,** Nyiregyháza,
Dr. Zelenka Margit, Bpest.

Szerkesztőség: Budapest, VII., Vilma királynő-út 19.

Kéziratok a felelős szerkesztő lakására, Bpest, VII., Damjanich-u. 28b, III. 22. küldendők.

A kiadóhivatal vezetője: **Ruzicska László,** Budapest, XI., Váli-út 4. II. 2.

Postatakarékpénztári csekkszám: 26.111.

A lap megjelenik a tanév folyamán minden hónapban.

Előfizetési ára egy évre 3 pengő; egyes szám ára 30 fillér.

Algöver, Terray